

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני כ"ד בניסן תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - נ"ב

1. כיצד למסקנה דחו את שיטתו של רבא, הסובר שקידושין שאינם מסורין לביאה אינם חלים? שנינו: לזה חמשה בנים ולזה חמשה בנות, ואמר אחת מבנותיך מקודשת לאחד מבני - כל אחת ואחת צריכה חמשה גיטין. [ואף שאינם מסורים לביאה].
מת אחד מהם - כל אחת ואחת צריכה ארבעה גיטין וחליצה מאחד מהן. תיובתא דרבא. והלכה כאביו ביע"ל קג"ם [ק = קידושין שאינם מסורים לביאה].
2. אלו הלכות לומדים מהמעשה במשנתנו על חמש נשים שקידשם בכלכלה של תאנים?
א. המקדש בפירות שביעית - מקודשת.
ב. קידשה בגזל - אינה מקודשת, ואפילו דבר שגזל ממנה ומסכימה לקבלו, מכך שנינו שזה היה של הפקר.
ג. אשה נעשית שליח לחבירתה, ואפילו במקום שנעשית לה צרה, מכך שנינו שאחת קיבלה את הקידושין עבור כולם.
ד. קידושין שאינם מסורים לביאה [שאינם] חלים, אמנם רב לא נקט זאת כיון שהסתפק האם הלכה כאביו או כרבא.
3. ר' יוחנן: גזל ולא נתייאשו הבעלים - שניהם אינם יכולים להקדיש, זה לפי שאינו שלו, וזה לפי שאינו ברשותו. מנין הקשו עליו? שנינו: קידשה בגזל בחמס ובגניבה, או שחטף סלע מידה וקדשה - מקודשת.
ותירצו: מדובר בגזל שגזל ממנה, ומה שפסק רב שאינה מקודשת זה דווקא כשלא נתרצתה לו קודם להנשא לו.
4. באלו מעשים פסק רבא שאינה מקודשת ומדוע?
א. באדם שחטף זוז מחבירו וזרק לאשה ששטפה רגילה בספל מים, ואמר לה תתקדשי לי.
הטעם: כיון שלא חוששים לשיטת ר' שמעון שסתם גזילה יאוש בעלים.
ב. באריס שקידש אשה במלא חופן של בצלים.
הטעם: כיון שעדיין לא התבצעה החלוקה. אמנם אם מקדשה באגודה של בצלים מקודשת, כיון שאי"צ לזה שומא.
ג. באריס שקידש בפסולת התמרים הנשארת מהשכר, הגיע בעל הבית ואמר מדוע לא תתן לה מהמשובחים יותר.
והטעם: כיון שרק לענין תרומה מועיל גילוי דעת כזה. [ובמעשה של רבא אמר כך רק משום כיסופא]
וכדנתיא: ירד לתוך שדה חבירו וליקט ותרם שלא ברשות, ובא בעל הבית, ומצאו ואמר לו כלך אצל יפות, אם נמצאו יפות מהם - תרומתו תרומה, ואם לאו - אין תרומתו תרומה, כיון שמתכוון בדרך כעס.
היו הבעלים מלקטים ומוסיפים - בין כך ובין כך תרומתו תרומה.
5. משנה - אלו אופנים של קידושין בדברים המוקדשים למדנו?
א. המקדש בחלקו בבשר הקורבנות - בין קדשי קדשים בין קדשים קלים - אינה מקודשת, כיון שהם ממון גבוה. [ואפילו לר' יוסי הגלילי שקדשים קלים ממון בעלים, זה רק מחיים, אבל לאחר שחיטה זוכים משולחן גבוה].
ב. במעשר שני - לר"מ: לא קידש כיון שהוא ממון גבוה. לרבי יהודה: בשוגג - לא קידש, במזיד - קידש, כיון שהוא ממון של האדם.
ג. בהקדש - לר"מ: במזיד - קידש, ובשוגג - לא קידש. לר' יהודה: בשוגג - קידש, במזיד - לא קידש.
6. רבי יהודה ביקש שלא יכנסו תלמידי רבי מאיר לפניו [לאחר פטירתו], מפני שקנתרנים הם ובאים כדי לקפחני בהלכות. סומכוס דחק ונכנס, מה אמר? כך שנה לי ר' מאיר: המקדש בחלקו, בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים - לא קידש.
כעס ר' יהודה עליהם, 'לא כך אמרתי לכם: אל יכנסו מתלמידי ר"מ.. וכי אשה בעזרה מנין.
אמר ר' יוסי - יאמרו: מאיר שכב, יהודה כעס, יוסי שתק, דברי תורה מה תהא עליה:
ולכן ענה - א. וכי אין אדם עשוי לקבל קידושין לבתו בעזרה? ב. ואין אשה עשויה לעשות לה שליח לקבל קידושיה בעזרה? ג. דחקה ונכנסה, מאי?...